

**Synpunkter gällande rapporten Nationell stödfunktion för
ansvarsfull internationalisering – slutrapportering av ett
regeringsuppdrag**
(U2024/02810)

Sammanfattning

Migrationsverket står bakom de föreslagna förändringarna som beskrivs i rapporten och finner det lämpligt att Migrationsverket, om funktionerna inrättas, deltar i samverkansrådet för säkerhetsfrågor. Formen för Migrationsverkets arbete i samverkansrådet måste först specificeras innan ett slutgiltigt beslut om deltagande kan fattas.

Övergripande synpunkter

De för Migrationsverket mest relevanta delarna i förslaget till en nationell stödfunktion är hantering av frågor gällande säkerhetsärenden samt samarbetet gällande omvärldsbevakning.

För att hantera vissa frågor som inkommer till den nationella stödfunktionen föreslås i rapporten att ett speciellt samverkansråd för säkerhetsfrågor ska inrättas. I det ingår bland annat Migrationsverket. Migrationsverket ska där bistå med sin expertkunskap till den nationella stödfunktionens kanslis arbete, men ska också kunna föreslå inriktningar och medverka i stödfunktionens aktiviteter.

Det är rimligt att Migrationsverket pekas ut i rapporten som en säkerhetsmyndighet, som kan delta i samverkansrådet, och bidra med att svara på frågor från den nationella stödfunktionen. Det är dock oklart om Migrationsverket förväntas bidra på annat vis, då man inte specificerar vilka myndigheter som ska utgöra kansliet för den nationella stödfunktionen. Vidare är begreppet ”medverka i stödfunktionens aktiviteter” för ottydligt för att göra någon bedömning av vad det kan komma att innebära.

I rapporten definieras ansvarsfull internationalisering på följande vis:
Ansvarsfull internationalisering omfattar de aspekter som en nationell aktör inom högre utbildning, forskning och innovation behöver ta hänsyn till för att

på ett ansvarsfullt sätt upprätta, vårda och följa upp en relation med en eller flera aktörer i andra länder.

Definitionen föreslås läggas tidigare i rapporten. Man bör också överväga om missbruksaspekten ska ingå inom begreppet *ansvarsfull internationalisering* för att undvika ett allt för snävt fokus. Därtill vill vi ifrågasätta hur begrepp som *upprätta, vårda och följa upp*, relaterar till just säkerhetsperspektivet, och särskilt mot länder som ämnar bedriva olovlig kunskapsinhämtning i Sverige.

Migrationsverket och Sveriges lärosäten har ett pågående samarbete och utredaren bör därför överväga om framtida samarbeten skulle kunna innehålla en myndighetsgemensam utveckling av hanteringen av icke-spridning och säkerhetsärenden. Idag hanterar Migrationsverket remisser till Säkerhetspolisen vid misstanke för hantering av icke-spridning och säkerhetsärenden. Framför allt icke-spridning skulle kunna hanteras tidigare i processen, vid lärosätena. Inte minst då lärosätena har större kunskap än Migrationsverket om de utbildningar som de tillhandahåller, men också för att det är tidigare i processen och på så sätt mer kostnadseffektivt för samhället i stort. Det går att neka antagning till studier på forskarnivå. Medan studier på grundnivå och avancerad nivå skulle kunna flaggas för icke-spridning till Migrationsverket.

Det är lärosätena som är bäst på att bedöma syftet med forskning, och inom vilka områden forskningen kan användas. Det är viktigt med ökad förståelse vid lärosätena då de själva i stor utsträckning besitter förmågan att bedöma risker/konsekvenser av att enskilda/länder får tillgång till viss utbildning, forskning, kunskap och företag.

Myndigheternas delrapport

De vägledande riktlinjerna som anges i rapporten delas in i fem dimensioner. När det gäller riktlinje två, så knyter den an till poängen ovan om den kunskap som lärosäten redan besitter och hur utökad samverkan kan kunskapsberika åt båda hållen, från lärosäte till säkerhetsmyndigheter och vice versa.

Fördjupad samverkan mellan vissa aktörsgrupper

Det är viktigt att lärosäten/institutioner/utbildningsansvariga samverkar sinsemellan för att hitta ett gemensamt synsätt i olika problemställningar och avvägningar så att vissa av dem i framtiden inte löper större säkerhetsrisker än andra. Detta berörs också i rapporten.

I det framtida arbetet i en nationell stödfunktion kan det därför vara av nytta att samarbeta med andra grupper så som Samverkansgruppen SUHF (Sveriges universitets- och högskoleförbund) – Migrationsverket, och andra grupper och forum där frågor gällande missbruk och liknande frågeställningar behandlas.

Detta yttrande har beslutats av undertecknad generaldirektör efter föredragning av processledare Markus Filipsson. I den slutliga handläggningen har även avdelningsdirektör Marcus Toremar deltagit.

Maria Mindhammar
Generaldirektör